

კანონის და განკარგულებათა კრიტიკა

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობის.

1928 წლის
ნოემბრის 25.

№ 19

განყოფილება ბირჟელი

ა/კ. ც. ა. კომიტ. საკანონ-
მდებლო კომისართან არ-
სებული კანონთა გამიევე-
ყნების განყოფილების მიერ
გამოცემული.

ზ 0 6 1 5 6 0:

- მუხ. 208. ა/კსფსტ ქალაქებში და დასახლებულ ქალაქ-ადგილებში საცხოვრებელი სადგომების ფასის შესახებ.
- „ 209. დებულება კომუნალური მშენებლობისა და სკოლებისა და საავადმყოფოების მშე-
ნებლობისათვის გასაცემი გრძელვადიანი კრედიტის ფონდის შესახებ.
- „ 210. დებულლება მუშა-ხელისა და საშენი მასალის საცნობო ფასების შეკრეფისა და გა-
მოქვეყნების წესის შესახებ.
- „ 211. სახალხო მეურნეობის კვალიფიციური სპეციალისტების აღნუსხვის მოწყობის შესახებ.
- „ 212. 1928-29 წლის პირველი ნახევარწლისათვის დაწესებულებასა და საწარმოში სპეცია-
ლისტთა შრომის სასყიდლის გასაცემად სამუშაო ხელფასის განსაკუთრებული ფონდე-
ბის დაარსების წესის შესახებ,
- „ 213. სამუშაო ხელფასის კრედიტების მდგომარეობის თაობაზე ცნობების წარდგენის წესის შესახებ.
- „ 214. ინგალიფობისა და მარჩენალის დაკარგვის გამო სოციალური წესით უზრუნველყოფის წესების შესახებ.
- „ 215. 1927-28 წლის ბალანსების დამთავრების დროს ზედმეტი მუშაობის წინააღმდევ ბრძო-
ლის შესახებ.
- „ 216. დოფი ქალაქ-ადგილების გარეშე მყოფ სხელმწიფო სამრწველო და სატრანსპორტო
საწარმოთა მუშაობაში სპეციალისტთა ჩაბმისათვის ღობისიერების მიღების შესახებ.
- „ 217. სასარეწაო კომიტეტის ამხანაგობებისა და არტელებისათვის იმ უმუშევართა ხვედრი
დაბმარების გადაცემის შესახებ, რომელიც შევლენ ამ ამხანაგობებსა და არტელებში.
- „ 218. საერთო-სხელმწიფო და ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულებასა და საწარ-
მოსთან სოციალური დაზღვევისათვის შესატანი გადასახადის გამო ანგარიშის გასწო-
რების წესის შესახებ.
- „ 219. საინგალიფო დაწესებულებებში პენსიონერთა შენახვის გამო დამზღვევ სალაროთა
შრიჩანის ხელახლად ანგარიშის გასწორების მისაბობის შესახებ.
- „ 220. ა/კ. ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს მმართველის მოადგილედ ა. გ. რუ-
ხაძის დანიშნის შესახებ.

- „ 221. ა/კ ცენ. აღმ. კ-ტისა და ა/კ. სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „ა/ქსფსრ ქალაქებში და დასახლებულ ქალაქ-ადგილებში საცხოვრებელი სადგომების ფასის თაობაზე“ გა-მოცემული დადგილების შე-4 მუხლის „ა“ მუხ. დამატების შესახებ.
- „ 222. სპეციალისტებისთვის ზე-მაქსიმალური ჯამაგირების მიცემის თაობაზე განცხადებების წარდგენის შესახებ.
- „ 223. შრომის კონფლიქტების სამორიგებლო-სამედიატორო და სასამართლო წესით გან-ხილვის წესების შეფარდების შესახებ.
- „ 224. იმ მუშებისა და მოსამასახურებისათვის, რომელიც თავდაცესა და საავიაციო-საქიმიო მშენებლობის მეცნიართა საკუშირო სასწავლოების ლოდერეული მოაგებენ ადგილს სანატორიუმში ან სამოგზაუროდ, ჯამაგირის შეუნარჩუნებლად რიგს-გარეშე შევებუ-ლების მიცემის შესახებ.
- „ 225. სამუშაო ხელფასის სახელმწიფობრივი დანორმის საფუძველზე მომექედი საამიერ-კავკასიო მიშენებლობის დაწესებულებათა მოსამასახურების სამუშაო ხელფასის კრე-დიტების მდგრადარეობის თაობაზე ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატში კვარტა-ლური ცნობების წარდგენის გაუქმების შესახებ.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულე-ბელი კომიტეტისა და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

20. ა/ქსფსრ ქალაქებსა და დასახლებულ ქალაქ-ადგილებში სა-ცხოვრებელი სადგომების ფასის შესახებ.

სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „ბინის ქირისა და ქალაქ-ადგილებში საცხოვრებელი სადგომების სარგებლობის მოწესრიგების შესახებ“ 1926 წ. იქნისის 4-ს თარიღითა (სსრკ კან. კრ. 1926 წ. 44 №-რი, მუხ. 312), ხოლო „საბინაო პოლიტიკის შესახებ“ 1926 წ. იანვრის 4-ს თარიღით (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. მე-6 №-რი, მუხ. 49) გამოცემული დადგენილებების თანახმად —ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრუ-ლებელი კომიტეტი და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

I

წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს გადასინჯონ აღნიშნულ რესპუბლიკებში დებულე-ბანი ბინის ქირის შესახებ, რასაც საფუძველად დაუდევან შემდევი:

1. ძირითად განაკვეთად ერთეულისათვის, ე. ი. გამოსაყენებელი საცხოვ-რებელი სივრცის კვადრ. მეტრისათვის თვიურად (საბინაო ნიხრი) დაწესებულია:

ა) ტფილისისათვის — 40 კაპ.

ბ) ბაქოსათვის — 42 კაპ.

გ) ერივნისათვის — 38 კაპ.

დანარჩენი ქალაქებისა და დასახლებულ ქალაქ-ადგილებისათვის საბინაო ნიხრი დაწესდება ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემიყვალ სათანადო რესპუბლიკის

კანონმდებლობით; ამასთანავე, აღნიშნული ქალაქებისა და დასახლებული ქალაქ-ადგილებისათვის საბინაო ნიხრი შეიძლება შემცირებულ იქნეს სათანადო რესპუბლიკის დედა-ქალაქისათვის დაწესებულ განაკვეთთან შედარებით, ხოლო არა უმცირეს 26 კაბიკისა 1 კვადრ. მეტრზე.

2. ადგილობრივი საბჭო მოვალეა, გამოსაყენებელი საკეოვრებელი სივრცის ერთეულისათვის დაწესებული ბინის ქირის ძირითადი განაკვეთის მიხედვით, შეიმუშაოს და სამოქმედოდ შემოილოს ბინის ქირის განაკვეთები საკეოვრებელი სადგომების შეფასებისათვის.

უკეთუ სახლში არ მოიპოვება კეთილმოწყობის ის ელემენტები, რაც ამათუ იმ ქალაქში არსებობს, საკეოვრებელი სადგომების შეფასება შემცირებულ უნდა იქნეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის კანონმდებლობის წესით, ხოლო არა უმეტეს:

- ა) უკეთუ არ მოიპოვება ელექტრო-სინათლე 5%/-სა;
- ბ) " " " წყალსადენი 10%/-სა;
- გ) " " " კანალიზაცია 10%/-სა.

უკეთუ საკეოვრებელი სადგომები დაშორებულია ქალაქის ცენტრიდან, აგრეთვე ბნელია, ნახევრად ბნელი, სარდაფებშია და ნახევრად სარდაფებში, ამ სადგომების შეფასების პროცენტული შემცირება განისაზღვრება არა ნაკლებ, ვიდრე 10%/-ს რაოდენობით, ა/კსფსრ შემავალი სათანადო რესპუბლიკის კანონმდებლობის წესისამებრ.

უკეთუ სადგომი განსაკუთრებით კარგად არის მოწყობილი, რაც აღიდებს სათანადო გაწყობილობის ამორტიზაციის რაოდენობას და ამის გამო აძვირებს სადგომის ექსპლოატაციას, ნებადართულია დაწესებულ იქნეს ბინის ქირის ზედნართი, ხოლო არა უმეტეს 5%/-სა.

3. მუშაობა და მოსამსახურეთათვის ბინის ქირის განსაზღვრის დროს დაწესებულ უნდა იქნეს გადამხდელთა კატეგორიები მინალები სამუშაო საშოვრის მიხედვით, სახელდობრ:

ვინც სამუშაო საშოვარს იღებს	20 მანეთამდე	
" " " " "	21 მანეთიდან	30 მანეთამდე
" " " " "	31 "	40 "
" " " " "	41 "	50 "
" " " " "	51 "	60 "
" " " " "	61 "	70 "
" " " " "	71 "	80 "
" " " " "	81 "	90 "
" " " " "	91 "	100 "
" " " " "	101 "	110 "
" " " " "	111 "	124 "
" " " " "	125 "	145 "
" " " " "	146 "	და მეტს.

შეინშვნა. სამუშაო საშოვარის გამოანგარიშების დროს კპიკები სათვალავში არ მიიღება.

4. გადამხდელთა ოვითეული ზემოაღნიშნული კატეგორიისათვის ბინის ქირის განაკვეთი განსაზღვრულ უნდა იქნეს შემდეგ საფუძველზე:

ა) ბინის ქირის ძირითადი განაკვეთი საცხოვრებელი სივრცის 1 კვადრ. მეტრზე (მუხ. 1) დაწესებულია იმ მუშისა და მოსამსახურისათვის, რომელსაც სამუშაო საშოგარი იქნა 126 მანეთიდან 145 მანეთამდე—ამრიკულით;

ბ) იმ მუშისა და მოსამსახურისათვის, რომელიც იღებს 20 მანეთამდე—
ამრიცხვითურთ, ბინის ქირის განაკვეთი საცხოვრებელი სივრცის 1 მეტრზე და-
წესდებულია 5,5 კა. რაოდენობით ყველა ჰალაში;

გ) იმ შუშისა და მოსამსახურისათვის, ორმელიც სამუშაო საშოვარს იღებს 21 მანეთიდან 30 მანეთამდე—ამრიცხვითურთ, ბინის ქირის განაკვეთი საცხოვრებელი სივრცის 1 მეტრზე დაწესებულია:

ମେଲ୍. ଡାକ୍ ମର୍କୋ - 12 ମୁଦ୍.

" ବ୍ୟାକୁଲିସିମ୍ବି — 10 "

" ერივანში— 8

დ) იმ მუშისა და მოსამსახურისათვის, რომელსაც სამუშაო საშოგარი 31 მანეთიდან 125 მანეთამდე აქვს, დაწესებულია ბინის ქირის ძირითადი განაკვეთის (მუხ. 1) მონაკლები სამუშაო საშოგრის მიხედვით, ისეთი ანგარიშით, რომ მონაკლების რაოდინობა დიდობოდების სამუშაო საშოგრის შემზღვისადაც ყვაოთ;

ე) იმ მუშისა და მოსამსახურისათვის, რომელიც სმუშაო საშოგარს იღებს დაწყებული 145 მანეთიდან თვიურად, ბინის ქირის განაკვეთი თანდათან გადიდება, ისე-კი, რომ 275 მან. რაოდენობის სმუშაო საშოგარზე ბინის ქირის განაკვეთი არ იღებატებოდეს 94 კაპ. 1 კვადრ. მეტრზე ქალ. ბაქოსა, ტფილისა და ერივანში და 85 კაპ. 1 კვადრ. მეტრზე სხვა ქალაქებში; სამუშაო საშოგრის თვითეულ 25 მანეთზე, რაც მიღებულ იქნება 275 მან. ზედმეტად თვეში, ბინის ქირის განაკვეთი მუშისა და მოსამსახურისათვის გადიდება 5,5 კაპიკით საცხოვრებელი სივრცის 1 კვადრ. მეტრზე, ხოლო იგი არ უნდა აღმატებოდეს 1 მან. და 32 კაპ. 1 კვადრ. მეტრზე თვიურად.

5. სახელმწიფო პენსიონერისა, სოციალურად უზრუნველყოფილი პირისა ან სოციალურ დაზღვევაზე შეიფი პირისათვის, რომელიც იღებს დახმარებას ან პენსიის პროცენტების 20 მან. რაოდენობისა თვიურად, იმ უმუშევარისათვის, რომელსაც დახმარების მიღების უფლება აქვს, წითელარმილის ოჯახისათვის, რომელსაც დამოუკიდებელი შემოსავლის წყარო არ მოეპოვება, აგრეთვე სახელმწიფო სასწავლებლის მოწაფისათვის, რომელიც სახელმწიფო სტიპენდიას იღებს ან განთავისუფლებულია სწავლის სასკოლისაგან,— ბინის ქირის განკვეთი დაწესდება იმავე საფუძველზე, როგორც მუშისა და მოსამსახურისათვის, რომელიც იღებს 20 მანეთამდე—ამრიცხვითურთ.

ამა მუხლში აღნიშნული წითელარმიელის ოჯახის წევრი ადგილობრივმა საბჭომ შეიძლება სრულიად განთავისუფლოს ბინის ქირისაგან.

6. სახელმწიფო პენსიონერისათვის, სოციალურად უზრუნველყოფილი პირისათვის ან სოციალურ დაზღვევაზე მყოფი პირისათვის, რომელიც იღებს დახმარებას ან პენსიას 20 მანეთზე მეტს ოციურად, ბინის ქიჩის განაკვეთი დაწეს

დება მისი ხელი დახმარების ან პენსიის მიხედვით, იმავე საფუძველზე, როგორც მუშაოს და მოსამსახურისათვის.

7. მშრომელის რჩენაზე მყოფმა პირმა, რომელიც ცალკე სცხოვრობს, უნდა გადაიხადოს იმ დახმარების თანხის მიხედვით, რასაც იგი მის მარჩენალი პირი-საგან იღებს, ხოლო არა-მშრომელთა კატეგორიის პირის რჩენაზე მყოფ პირი-სათვის ბინის ქირის განაკვეთი დაწესებულ უნდა იქნეს იმ პირის შემოსავლის რაოდენობის მიხედვით, ვის რჩენაზედაც იგი იმყოფება.

8. შინამრეწველისა და ხელოსნისათვის, რომელსაც დაქირავებული მუშები არა ჰყავს ან თუ ჰყავს—ერთი მეშა ან ორი შეგირდი, ბინის ქირის განაკვეთი დაწესდება მისი შემოსავლის რაოდენობის მიხედვით: 22 კაპიკიდან 1 მ. და 10 კაპიკამდე 1 კვად. მეტრზე ქალ. ბაქოსა, ტფილისსა და ერივანში და 66 კაპიკამდე 1 კვადრ. მეტრზე—ა/კსფსრ სხვა ქალაქებში.

9. იმ შინამრეწველისა და ხელოსნისათვის, რომელსაც ჰყავს ორი და მეტი მუშა ან სამი და მეტი შეგირდი, ბინის ქირის განაკვეთი დაწესდება მისი შემო-სავლის რაოდენობის მიხედვით: 88 კაპიკიდან 1 მან.-დან 98 კაპიკამდე 1 კვად. მეტრზე ქალ. ბაქოსა, ტფილისსა და ერივანში და 1 მან. და 32 კაპიკამდე—ა/კსფსრ სხვა ქალაქებში.

10. სასაჩერზაო კომპერატიული ამხანაგობისა (არტელის) და წესდებიანი შრომითი არტელის წევრის ბინის ქირა გადაპხდება იმავე საფუძველზე, რაც და-წესებულია ამა დადგენილების მე-8 მუხლში აღნიშნული შინამრეწველებისა და ხელოსნებისათვის.

შენიშვნა 1. სათანადო ზემდგომ კომპერატიულ შენაერთში შემავა-ლი არტელის წევრი, რომელი არტელიც სახელმწიფო დაწესებულებისა და საწარმოს შეკვეთით მუშაობს, ბინის ქირას გადაიხდის მუშებისა და მოსა-მსახურებისათვის დადგენილ საფუძველზე (მუხ. 3), უკეთუ იგი თავისი მუშაობისათვის იღებს განსაზღვრულ გასმრჯელოს და არტელის მოვებაში მონაწილე არ არის.

შენიშვნა 2. სასაჩერზაო კომპერატიულის სისტემაში შემავალი წარმოე-ბითი არტელის წევრი, რომელიც საერთო სახელოსნოში მუშაობს, ბინის ქირას გადაიხდის მუშებისა და მოსამსახურებისათვის დადგენილ საფუძ-ველზე (მუხ. 3), უკეთუ იგი თავისი მუშაობისათვის განსაზღვრულ გასა-მრჯელოს იღებს.

11. თავისისუფალი პროფესიის პირისათვის ბინის ქირის განაკვეთი დაწეს-დება მისი შემოსავლის მიხედვით, რაც გამოჩევეულ იქნება წინა წლის საშემო-სავლო გადასახადის გასტუმრების დროს, ხოლო არა ნაკლებ საბინაო ნიხრისა (მუხ. 1) და არა უმეტეს 1 მან. და 98 კაპიკისა საცხოვრებელი სივრცის 1 მეტრ-ზე თვითურად—ქალ. ბაქოსა, ტფილისსა და ერივანში და არა უმეტეს 1 მან. და 32 კაპიკისა 1 კვადრ. მეტრზე—ა/კსფსრ სხვა ქალაქებში.

შენიშვნა 1. უკეთუ თავისისუფალი პროფესიის პირის შემოსავლის წყარო მხოლოდ მისი დაქირავებით მუშაობაა, ან უკეთუ თავისისუფალი პროფესიის პირს, სახელმწიფო სამსახურის გარდა, აქვს არაპირდაპირი სამუშაო საზოგარი, თანაც, უკეთუ წინა საშენაწევრო წლის ერთობილი შე-

მოსავალი სამსახურისა და არაპირდაპირი სამუშაო საშორისა არ აღმატა 400 მან. თვიურად, ეს პირი ბინის ქირას გადაიხდიან მუშებისა და მოსახურეებისათვის დადგენილ საფუძველზე და განაკვეთით, ამასთანავე ბინის ქირა გამოიანგარიშება ერთობლივი რაოდენობით მიღდინარე თვეში (როცა ქირა უნდა იქნეს გასტუმრებული) მიღებული სამუშაო ხელფასისა და თავისუფალი პროფესიის იმ საშუალო თვიური შემოსავლისა, რასაც გამოარკვევს წინა წელში საშემოსავლო გადასახადით დაბეგვრა.

შენიშვნა 2. მეცნიერების დარგში მომუშავეს, ლიტერატორს, სახვითი ხელოვნების დარგში მომუშავეს და კომპოზიტორს, რომელსაც სამუშაო საშორავი ან შემოსავალი იქნეს არა უმეტეს 400 მანეთისა, —შეეფარდება მუშებისა და მოსამსახურეებისათვის დაწესებული ბინის ქირის განაკვეთი.

შენიშვნა 3. თავისუფალი პროფესიის ამა თუ იმ პირისათვის, რომელიც ასრულებს საზოგადოებრივ სამუშაოს სახელმწიფო ორგანოს და საზოგადოებრივი ორგანიზაციის შეკვეთით, ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს შეუძლიან საცხოვრებელი სადგომის ქირა, გამონაკლისის სახით, განსაზღვროს მუშებისა და მოსამსახურეებისათვის დადგენილ საფუძველზე.

12. ვაჭრებისა და სხვა არა-მშრომელ პირთა კატეგორიებისათვის ბინის ქირის განაკვეთი დაწესდება მათი შემოსავლის რაოდენობის მიხედვით 1 მან. და 98 კაპიტადინ საცხოვრებელი სივრცის 1 კვადრ. მეტრზე თვიურად ქალ. ბაქოსა, ტფილისა და ერივანში და 1 მან. და 32 კაპიტადინ 1 კვადრ. მეტრზე —ა/ქსფსრ სხვა ქალაქებში; ამასთანავე ბინის ქირის სავალდებულო მაქსიმუმი აღნიშნული კატეგორიებისათვის დაწესდება 4 მან. და 40 კაპ. რაოდენობით 1 კვადრ. მეტრზე და 2 მან. და 20 კაპ. რაოდენობით 1 კვად. მეტრზე —ა/ქსფსრ სხვა ქალაქებში.

შენიშვნა 1. ის პირი, რომელიც 1-ლი კატეგორიის პატენტით ვაჭრობს, გაეთანაბრება ამა დადგენილების მე-8 მუხლში აღნიშნულ შინამრეწველთ.

13. მუშებისა და მოსამსახურეებისათვის ბინის ქირის გამოანგარიშების დროს სათვალავში მიიღება მთელი მათი სამუშაო საშორავი, ზედმეტი ნამუშევარის გარდა, აგრეთვე სპეციალური დატვირთვის გარდა იმ პირებისათვის, რომელიც შრომის სასყიდელს პასუხისმგებელ მომუშავეთა ტარიფით იღებენ. დაქირავებული შშრომელი პირი, რომელიც შეთავსებით მუშაობს და სპეციალურ განაკვეთს იღებს, აგრეთვე ის, ვინც თავისი მტკიცე განაკვეთის დამატებად ტანტიებას ან პროცენტულ გასამრჯველოს იღებს, ბინის ქირას გადაიხდის თავისი თვიური საშორის ერთობლივი რაოდენობის მიხედვით.

14. ბინის ქირა გამოიანგარიშება ოჯახის იმ წევრის სამუშაო საშორისა თუ შემოსავლის მიხედვით, რომელსაც ოჯახში ყველაზე დიდი სამუშაო ხელ-

ფასი ან შემოსავალი აქვს; ამასთანავე, ამ სამუშაო საშორისა თუ შემოსავლის მიხედვით გადახდილ უნდა იქნეს ქირა ყველა იმ პირის საცხოვრებელი სივრცი-სათვის, ვინც მთლად ან ნაწილობრივ გადამხდელის რჩენაზე.

აღგილობრივი საბჭოები დააწესებენ დიდოჯახიან გადამხდელთათვის, რომელნიც დაქირავებულ შრომას ეწევიან, და მათთან გათანაბრებულ კატეგო-რიებისათვის, ხოლო მე-5 მუხლში აღნიშნულთა გამოკლებით, ბინის ქირის მონაცემებს დიდოჯახიანობისათვის: ოცითეულ იმ პირისათვის, რომელიც რჩენა-ზე მყოფება, მესამიდან დაწყებული — 10% ს რაოდენობით, ხოლო არა უმეტეს 30% სა; ამასთანავე რჩენაზე მყოფ პირთა რიცხვში არ შევა ისეთი პირი, რო-მელსაც თვეში 20 მან. მეტი დამოუკიდებელი სამუშაო საშორაო აქვს.

15. დამქირავებელს უკლება აქვს გადაიხადოს ქირა წინა მუხლში აღნიშ-ნული ბინის ქირის განაკვეთებით იმ საცხოვრებელი სივრცისათვის, რაც მას და მის რჩენაზე მყოფ ოჯახის წევრებს უკირავთ აღგილობრივი საბჭოს მიერ დაწე-სებული საცხოვრებელი სივრცის ნორმის ფარგლებში.

შენიშვნა საცხოვრებელი სივრცისათვის ქირის გადახდის სუვერო-ში ოჯახის წევრად ითვლება: საცხოვრებელი სივრცის ქირის გადამხდელის შეულებელი, მასთან ერთად მცხოვრები და მის რჩენაზე მყოფი პირნი და აგ-რეთვე მისი შინა-მოსაქმე პირი.

16. მე-15 მუხლში გათვალისწინებულ ნორმაზე მეტი სივრცისათვის, რაც დამქირავებელს უკირავს, იგი გადაიხდის სათანადო საბინაო განაკვეთს არა უმეტეს, ვიდრე ერთი-სამად; ამასთანავე, უკეთუ დამქირავებელი მუშა ან მოსამსახურეა, ზედმეტი სივრცისათვის, რაც ოჯახზე დაწესებულ ნახევარ ნორ-მამდე არ აღწევს, ქირას იგი გადაიხდის ერთმაგი რაოდენობით.

შენიშვნა 1. დამატებითი ოთახისა და დამატებითი სივრცისათვის, რაც მოქალაქეთა ზოგიერთ კატეგორიას ეძლევა, დამქირავებელი გადაიხ-დის ბინის ქირის სათანადო განაკვეთს ერთმაგი რაოდენობით.

შენიშვნა 2. იმ თანხების 50% ს, რაც შემოვა ზეღმიერი საცხოვრე-ბელი სივრცისათვის, სახლის სამუშაო შეიტანს აღგილობრივი საბჭოს სალაროში აღგილობრივ ბიუჯეტში არსებული საბინაო ფონდის სპეცია-ლური კაბიტალების შესავსებად.

17. დადგენილება ეს გრულლება ყველა ნაციონალიზებულ, მუნიციპალი-ზებულ და კერძო მულობრელობის სახლზე ქალაქებში და დასახლებულ ქალაქ-ადგილებში, იმ სახლების გამოკლებით, რაც აგებულია, აღდგენილია და დამ-თავრებულია აღნაგობის უფლების საფუძველზე, და აგრეთვე იმ სასტუმროების გამოკლებით, რომლებიც ქირავდება დღე-და-ღამობით დამქირავებელ მდგმურებ-ზე, რისთვისაც არსებობს განსიკუთრებული აღგილობრივი ტარიფი.

II

წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს სასწავლოდ შეიმუშაონ და განახორციელონ

ფასი ან შემოსავალი აქვს; ამასთანავე, ამ საშუალო საშოგრისა თუ შემოსავლის მიხედვით გადახდილ უნდა იქნეს ქირა ყველა იმ პირის საცხოვრებელი სივრცი-სათვის, ვინც მთლად ან ნაწილობრივ გადამზღველის რჩენაზე.

ადგილობრივი საბჭოები დაწესებენ დიდოჯახიან გადამხდელთათვის, რომელიც დაქირავებულ შრომას ეწევიან, და მათთან გათანაბრებულ კატეგო-რიებისათვის, ხოლო მე-5 მუხლში აღნიშვნულთა გამოკლებით, ბინის ქირის მონაკლებს დიდოჯახიანობისათვის: თვითეულ იმ პირისათვის, რომელიც რჩენა-ზე იმყოფება, მესამიდან დაწყებული— 10% -ს რაოდენობით, ხოლო არა უმეტეს 30% -სა; ამასთანავე რჩენაზე მყოფ პირთა რიცხვში არ შევა ისეთი პირი, რო-მელსაც თვეში 20 მან. მეტი დამოუკიდებელი საშუალო საშოგარი აქვს.

15. დამქირავებელს უვლება აქვს გადაიხდის ქირა წინა შეხლში აღნიშ-ნული ბინის ქირის განაკვეთებით იმ საცხოვრებელი სივრცისათვის, რაც მას და მის რჩენაზე მყოფ ოჯახის წევრებს უჭირავთ ადგილობრივი საბჭოს მიერ დაწე-სებული საცხოვრებელი სივრცის ნორმის ფარგლებში.

შენიშვნა საცხოვრებელი სივრცისათვის ქირის გადახდის სუერო-ში ოჯახის წევრად ითვლება: საცხოვრებელი სივრცის ქირის გადამხდელის მეულლე, მასთან ერთად მცხოვრები და მის რჩენაზე მყოფი პირი და აგ-რეთვე მისი შინა-მოსაქმე პირი.

16. მე-15 მუხლში გათვალისწინებულ ნორმაზე მეტი სივრცისათვის, რაც დამქირავებელს უჭირავს, იგი გადაიხდის სათანადო საბინაო განაკვეთს არა უმეტეს, ვიდრე ერთი-სამაც; ამასთანავე, უკეთუ დამქირავებელი მუშა ან მოსამსახურეა, ზედმეტი სივრცისათვის, რაც ოჯახზე დაწესებულ ნახევარ ნორ-მამდე არ აღწევს, ქირას იგი გადაიხდის ერთმაგი რაოდენობით.

შენიშვნა 1. დამატებითი ოთახისა და დამატებითი სივრცისათვის, რაც მოქალაქეთა ზოგიერთ კატეგორიას ეძლევა, დამქირავებელი გადაიხ-დის ბინის ქირის სათანადო განაკვეთს ერთმაგი რაოდენობით.

შენიშვნა 2. იმ თანხების 50% -ს, რაც შემოვა ზეღმეტი საცხოვრე-ბელი სივრცისათვის, სახლის სამოურაო შეიტანს ადგილობრივი საბჭოს სალაროში ადგილობრივ ბიუჯეტში არსებული საბინაო ფონდის სპეცია-ლური კაპიტალების შესაცსებად.

17. დადგენილება ესე ვრცელდება ყველა ნაციონალიზებულ, მუნიციპალი-ზებულ და კერძო მულობრელობის სახლზე ქალაქებში და დასახლებულ ქალაქ-ადგილებში, იმ სახლების გამოკლებით, რაც აგბაულია, აღდგენილია და დამ-თავრებულია იღნაგობის უფლების საფუძველზე, და აგრეთვე იმ სასტუმროების გამოკლებით, რომლებიც ქირავდება დღე-და-ლამობით დამქირავებელ მდგმურებ-ზე, რისთვისაც არსებობს განსიკუთრებული ადგილობრივი ტარიფი.

II

წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს სასწრაფოდ შეიმუშაონ და განახორციელონ

ლონისძებანი კერძო მულობელობის სახლების თაობაზე, რამაც უზრუნველუნდა ჰყოს სახლის პატრონების მიერ მიღებული ბინის ქირის სახლების შეკეთებაზე დახარჯვა, რათა საცხოვრებელი სივრცე დაცულ იქნეს.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ს. აღაშალი-ოლლი.

ა/ქსფსრ სახალხო კომ. საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჰუსეინვი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1928 წ. ოქტომბრის 1. ტეილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 227 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 2-ს.

დადგენილება № 67 ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა სტაციონი.

209. კომუნალური მშენებლობისა და სკოლებისა და საავადმყოფოების მშენებლობისათვის გასაცემი გრძელვადიანი კრედიტის ფონდის დებულების დამტკიცების შესახებ.

დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს შემდეგი დებულება.

ა/ქსფსრ სახალხო კომ. საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჰუსეინვი.

ა/ქსფსრ სახალხო კომ. საბჭ. საქმეთა მმართველის მოადგ. ნ. სოკოლსკი.

1928 წ. სექტემბრის 21. ტეილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

კომუნალური მშენებლობისა და სკოლების და საავადმყოფოების მშენებლობისათვის გასაცემი გრძელვადიანი კრედიტის ფონდის შესახებ.

1. ა/ქსფსრ შეღვენილობაში შემავალ რესპუბლიკებში მომქმედ კომუნალურ ბანკებში, ამ ბანკების სპეციალური კაპიტალების სახით, არსება კომუნალური მშენებლობისა და სკოლებისა და საავადმყოფოების მშენებლობისათვის გასაცემი გრძელვადიანი კრედიტის ფონდები.

2. ამა დებულების 1-ლ მეტაზო აღნიშნული ფონდები დანიშნულია, განსაკუთრებით შეღავათიან პირობებზე, სამაზრო და საქალაქო აღმასრულებელი კომიტეტისათვის საკრედიტო დამხარების გასაწევად, კომუნალური მეურნეობის სასანიტარო-სატეხნიკო საწარმოთა და სკოლათა და საავადმყოფოთა კაპიტალური რემონტისა, გაწყობისა, ხელახლად გაწყობისა და ახლად აშენებისათვის.

3. კომუნალური მშენებლობისა და სკოლებისა და საავალყოფლების მშენებლობისათვის გასაცემი გრძელვალიანი ფონდები შესდგება:

5) ა/ქსუსრ ბიუჯეტით გადაღებული ყოველწლიური საბიუჯეტო ასიგნებისაგან, დაწყებული 1928-29 საბიუჯეტო წლითან;

ბ) აღნიშვნული ბანკების წმინდა მოგების ყოველწლიური ანარიცებისაგან, რის ჩამოვალი განისაზღვრება ბანკების წესდებების თანახმად, ხოლო არა ნაკლებ 10%-სა;

გ) ა/ქსუსრ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან კომუნალური მშენებლობისათვის უკვე წინაად გადატებული კრედიტებისაგან;

დ) აღნიშვნული ფორმების საპროცენტო შეცნოველისაგან და სესხის ვადაზე შეუტანლობისათვის გადახდევინებული საუზრისაგან;

ე) დანარჩენი სხვა შემოსავლისა და ასიგურისაგან.

4. ფონდიდან სესხი გაიცემა მხოლოდ შემდეგი მიზნებისათვის და შემდეგი პირობებით:

სესხის დანიშნულება	კრედიტის ვადები		დაფარვის წესი და რაოდენობა
	ახალშეწებ.	კაპ. რემონ.	
ა) კომუნალური მეურნეობა:			
1. წყალსაღენი	15-დე	5 წლამდე	ერთი წლის შემდეგ მშენებლობის დამთავრებიდან, ხლოსა არა უგანენესაში წლისა სესხის გაცემის მონებრიდან ყოველწლიურად თანაბარი ნაწილებით (ანიშულებული სისტემა).
2. აბანო	10-დე	5 "	
3. სასაკლოო :	10-დე	5 "	
4. სხვა კომუნალ. საწარმო	30-დე	5 "	
ბ) სკოლების მშენებლობა .	30-დე	10 "	
გ) საავადმყოფ. მშენებ. . .	30-დე	10 "	

შენიშვნა. სესხის დაფარვის ვადები დამყარდება მსესხებლის ბიუ-
ჯეტის ძალოვნებისა და საკრედიტაცი საწარმოს ხსიათის მიხედვით.

5. ფონდიდან გაცემული სესხის პრეცენტი მსესხებლისათვის დაწესდება: კომუნალური მეურნეობისათვის 3% -დან 6% -დე წლიურად და სკოლებისა და საავადმყოფოებისათვის— 1% -ს რაოდენობით წლიურად.

6. ამა დებულების მე-5 მუხლში აღნიშნული პროცენტებიდან 0,5% / შევა ბანკის სასარგებლოდ მის მიერ აღნიშნული ფონდის ოპერაციებზე გაწეული ხარჯების დასაფარებად, ხოლო დანარჩენი ნაწილი პროცენტებისა ჩაირიცხება ფონდში.

7. სესხში პროცენტის დარიცხვა სწა ზომებს მსესხებლისათვის სესხის მიცემის მომენტიდან, ხოლო მსესხებლის მიერ იგი გადახდილ იქნება სესხის კაპიტალური ნაწილის შეტანასთან ერთად.

8. სესხი სამაზრო ოღმასრულებელ კომიტეტებსა და საქალაქო საბჭოება, მიეცემათ სავალო გალდებულების ჩამორთვით.

9. ფონდის სახსარს (საბიუჯეტო ასიგურები, კომუნალური ბანკების ანარიცხი, წინად გაცემული კრედიტების დასაფარავად დაბრუნებული სესხი და სხვა შემოსავლი) სხვადასხვა აღმასრულებელ კომიტეტებს შორის გაანაწილებს სათანადო რესპუბლიკის ეკონომიკური თათბირი, რომელიც, ამა თუ იმ სახის კრედიტისათვის გასაცემი სესხის რაოდენობის განსაზღვრის დროს, სესხის გაცემის პირობებს დაადგენს ამა დებულების მე-4 და 5 მუხლ. თანახმად.

10. აღნიშნული ფონდიდან კრედიტის გაცემისათვის კომუნალური ბანკები ადგენენ წლიურ საოპერაციო გეგმებს სათანადო რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან და ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, და ფონდის სახსარს ანაწილებენ ამ გეგმების მიხედვით, რისთვისაც სახელმძღვანელოდ იღებენ ეკონომიკური თათბირის დადგენილებას ამა დებულების მე-9 მუხ. თანახმად.

11. სესხი გაიცემა არა უმეტეს, ვიდრე საკრედიტავი საგნის საერთო ღირებულების 75% რაოდენობით, ხოლო ცალკე შემთხვევაში, როგორც გმინა-კლისი, ეკონომიკური თათბირის შეხედულებისამებრ, სესხი შეიძლება გაიცეს საგნის საერთო ღირებულების 100% რაოდენობით.

12. კომუნალურმა ბანკებმა თვალყური უნდა ადევნონ, რათა სახსარი იხარჯებოდეს მისი პირდაპირ დანიშნულებისამებრ, იხმარონ ღონისძიება, რომ მსესხებლებმა თავის დროზე შეიტანონ სესხის ხედრი ნაწილი და პროცენტი და გადაახდევინონ მათ სესხის ვადაგადაცილებული შესატანი ნაწილი.

შენიშვნა. ა) კომუნალური ბანკის გამგეობას უფლება აქვს, უკეთუ ფონდიდან გაცემულ სახსარს მსესხებელი არ მიაქცევს პირდაპირი დანიშნულებისამებრ, მოსპოს შემდგომში კრედიტების მიცემა და, ამის გარდა, დაუყოვნებლივ გადაახდევინოს მსესხებელს წინად მიცებული, სესხი.

ბ) უკეთ მსესხებელი ვადაზე არ შეიტანს სესხის ხედრ ნაწილსა და პროცენტებს, მასზე გადახდევინება მიიქცევა, სახელმწიფო საბიუჯეტო სახსრიდან გასაცემ სესხთა დებულების თანახმად, უდავო წესით.

13. აღნიშნული ფონდიდან გაცემული სესხი უნდა დაებრუნოს სათანადო კომუნალურ ბანქს და ჩაირიცხოს აღნიშნული ფონდის ანგარიში.

14. ფონდიდან გაცემულ სესხთა გამო მომხდარი ზარალი დაიფარება ამავე ფონდის ხარჯით.

15. კომუნალური ბანკები აწარმოებენ ფონდის სახსარის განსაკუთრებულ აღნუსხვას, რისთვისაც თავიანთ ბალანსებზე გამოჰყოფენ სპეციალურ ანგარიშს როგორც პასივში (კომუნალური მშენებლობისა და სკოლების და საავადმყოფოების მშენებლობისათვის გასაცემი გრძელებისანი კრედიტის ფონდები), ისე აქტივში (აღნიშნული ფონდიდან გაცემული სესხი).

16. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატები დასდებენ სათანადო კომუნალურ ბანკებთან ხელშეკრულებებს აღნიშნული ფონდების სახსართა რეალიზაციის თაობაზე ამა დებულების თანახმად.

17. ფონდების გამოუყენებელი სახსარისათვის კომუნალური ბანკები იხდიან 6% წლიურად, რასაც ფონდებში ჩარიცხავენ.

18. კომუნალური ბანკები ადგენენ ფონდების მდგომარეობისა და მოძრაობის ანგარიშების ა/ქსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატის მიერ განსაზღვრულ ვადაზე და ფორმით.

19. რევიზიას ფონდების სახსარიდან გაწეული ხარჯების სისწორისა და მეურნეობითი მიზანშეწყონილობის თვალსაზრისით განახორციელებენ ა/ქსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატი და სათანადო რესპუბლიკის ფინანსთა სახალხო კომისარიატი.

20. კომუნალური ბანკების მიერ, ამა დებულების თანახმად, ნაკისრებ დავალებათა შესრულების პროცესში ჩადენილი, ყოველგვარი დარღვევა საერთო კანონმდებლობისა, სავალდებულო დადგენილებისა, ინსტრუქციებისა და დირექტივებისა, რაც კი აღნიშნულ ფონდებს შეეხება, მიეწერება მოლად სათანადო კომუნალური ბანკების ანგარიშს.

21. კომუნალური მეურნეობისა და სკოლებისა და საავალმყოფოების შენებლობისათვის გასაცემი გრძელვადიანი კრედიტის ფონდის ლიკვიდაცია შეიძლება მხოლოდ ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს სპეციალური დადგენილებით, რომელიც აგრეთვე დააღვენს ფონდის ლიკვიდაციის წესს.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 228 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 3-ს.

დადგენილება № 68 ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

210. მუშა-ხელისა და საშენი მასალის საცნობო ფასების შეკრეფისა და გამოქვეყნების შესახებ.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოლებულ იქნეს შემდეგი წესები.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის

მოადგილე დ. ჰუსეინოვი.

ა/ქსფსრ სასალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა

მმართველის მოადგილე ნ. სოფოლესკი.

1928 წ. სექტემბრის 21. ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

მუშა-ხელისა და საშენი მასალის საცნობო ფასების შეკრეფისა და გამოქვეყნების წესის შესახებ.

1. მუშა-ხელისა და საშენი მასალის საცნობო ფასები გამოიყენება სახელ-მძღვანელოდ ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ფარგლებში

სხვადასხვა სახის სამშენებლო სამუშაოსათვის ხარჯთაღრიცხვისა და შეფასების ნუსხის შედეგნის დროს.

შენიშვნა 1. იმ რაიონში, საღაც საცნობო ფასები არ იკრიფება, ხარჯთაღრიცხვის შედგენისათვის სახელმძღვანელოდ გამოყენებულ უნდა იქნეს ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოებისაგან (სამაზრო ან სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტისაგან), მიღებული საცნობო ფასები.

შენიშვნა 2. ამა დებულების თანახმად გამოკვეყნებული ფასები სახელმძღვანელო როდია მშენებული მუშებისათვის სამუშაო ხელფასის კონკრეტურულად განსაზღვრის დროს.

2. მუშა-ხელისა და საშენი მასალის საცნობო ფასები შემუშავდება და გამოქვეყნდება საბიუჯეტო წლის თვითონალი ნახევარწლისათვის.

3. მუშა-ხელისა და კაპანზიღვის ტრანსპორტის ფასების შესახებ ცნობების შეკრულებისა და გამოქვეყნებისათვის განისაღებება შემდეგი წესი:

5) ერთი თვით ადრე გამოქვეყნებული ფასების მოქმედების ვადის გასვლამდე საშენებლო ზედამხედველობის ორგანოები შეაგროვებენ ცნობებს ადგილობრივი მშენებლობის ბაზარზე ანსებული მუშა-ძალის განაკვეთების შესახებ; ამ ცნობებს, მშენებელთა კავშირში მოქმედი კოლექტური ხელშეკრულებების ამონაშერებითურთ, ეს ორგანოები გაუგზავნიან სათანადო საშენებლო-სატენიკურ კომიტეტს არა უვითინეს 15 დღისა ლინიშენულ ვადამდე.

შენიშვნა 1. მუშა-ხელის ფასის შესახებ ცრნობების შეკროვების დროს სამშენებლო ზედამხედველობის ორგანოებმა უწდა იხელმძღვანელონ ის ცრნობები. რასაც მიიღებენ ცალკე მშენებლობის სამუშაოთა მწარმოებლებისაგან და აგრძელებენ მშენებელთა კავშირის ადგილობრივი ორგანიზაციებისაგან.

შენიშვნა 2. კონბები გაიცემა მუშაობა დღიური განაკვეთის მიხედვით.

შენიშვნა 3. უკეთუ განსხვავება კოლექტიური ხელშეკრულებების განკვეთებსა და მუშათა ადგილობრივ ბაზარზე შეგროვილ ფასებს შორის ოვალსაჩინო იქნება, $20\%/_0$ -ზე მეტი, დართულ უნდა იქნეს სათანადო განმარტება, ამ განსხვავების მიზეზის აღნიშვნით.

ბ) ორი კვირით აღრე ფასების მოქმედების ვადის გასელამდე სახელმწიფო-სამშენებლო ორგანიზაციები (სამშენებლო კონტრიჩები) წარუდგენენ სათანადო სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტს მათ ხელთ ქონებულ ცნობებს მუშაობელისა და ქაპანზიღვის ტრიანსპორტის ფასების შესახებ;

გ) ერთი კვირით აღრე გამოქვეყნებული ფასების მოქმედების ვადის გასელმდე სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტი, მიღებული ცნობების თანახმად, დამთავრებს მუშა-ხელისა და ჭაპანზიდვის ტრანსპორტის საცნობო ფასების შემუშავებას;

დ) სამი ღლით აღრე გამოქვეყნებული ფასების მოქმედების ვადის გასვლამდე სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტი გამოაქვეყნებს ახალ ფასებს, მათი მოქმედების ვადის აღნიშვნით.

შენიშვნა 1. ჭაბანზიდვის ტრანსპორტის შესახებ შედგენილ ცნობები ში შედის საზიდავის სამუშაო დღის ფასი და ტვირთის გადაზიდვის ლი-რებულება ტონნა-კილომეტრის ვარაუდით.

შენიშვნა 2. ახალი საცნობო ფასების გამოქვეყნებამდე მოქმედობს წინად გამოცხადებული ფასები.

4. საშენი მასალის საცნობო ფასების შესახებ ცნობების შეგროვებისა, შე-მუშავების და გამოქვეყნებისათვის განისაზღვრება შემდეგი წესი:

ა) საშენი მასალის ფასების შესახებ ცნობებს შეაგროვებენ სამშენებლო ზემხედველობის აღგილობრივი ორგანოები საქალაქო აღმასრ. კ-ტებთან არსებულ შინა-გაჭრობის კომისიებთან ერთად და წარუდგენენ სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტს. ეს მუშაობა დაიწყება ერთი თვით აღზე და დამთავრდება სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტისათვის ცნობების გაგზავნით ორი კვირით აღრე გამოქვეყნებული საცნობო ფასების მოქმედების ვადის გასვლამდე.

შენიშვნა 1. საშენი მასალის შესახებ ცნობების შეგროვების დროს სამშენებლო ზედამხედველობის ორგანოები და აღმასრ. კომიტეტებთან არსებული შინა-გაჭრობის კომისიები იხელმძღვანელებენ უმთავრესად სახელმწიფო საწარმოს, ტრესტისა, სინდიკატისა და კოოპერაციის ფასებს, რაც უახლოეს საწყობებში არსებობს, და აღგილობრივი წარმოების მასალების საქარხნო და სადასამზადებლო ფასებს, აგრეთვე სასაქონლო ბირჟისა და კერძო ბაზრის საკონტრო ფასებს.

შენიშვნა 2. მასალების ფასები წარდგენილ უნდა იქნეს იმის მიხედვით, თუ რა სავაჭრო საწარმონია: საბითუმო, ნახევრად საბითუმო, თუ ცალობითი, შემდეგი ფორმით:

ფორმა მასალების შესახებ ცნობების წარდგენისა:

მასალის სახელწოდ.	ზომა მეტ- რული ზო- მით.	თვლის ერთეული	ფასი მანეთობით			შენიშვნა
			საბითუმო	ნახევრად საბითუმო	ცალო- ბითი	

ბ) ორი კვირით აღრე გამოქვეყნებული საცნობო ფასების მოქმედების ვადის გასვლამდე ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულ-თა სამმართველონი მიაწვდიან სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტებს ცნობებს ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის ორგანოების მიერ მოვაჭრე ორგანიზაციებისათვის საშენ მასალაზე დაწესებული ფასების შესახებ;

გ) სამი დღით აღრე გამოქვეყნებული ფასების მოქმედების ვადის გასვლამდე სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტები გამოაქვეყნებენ ახალ ფასებს, მათი მოქმედების ვადის აღნიშვნით.

5. საშენი მასალისა და კვალიფიციური მუშა-ძალის ნომენკლატურა და-წესდება განსაკუთრებული ინსტრუქციით, რასაც, ამა დებულების განსავითა-რებლად, შეიმუშავებს ამიერკავკასიის სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტი, ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკურის სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტებ-თან, აგრეთვე ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატთან—საშენი მასალის გამო—და ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატთან— კვალიფიციური მუშა-ძა-ლის გამო—შეთანხმებით.

6. საშენი მასალისა და კვალიფიციური მუშა-ძალის საცნობო ფასები სამ-შენებლო-სატეხნიკო კომიტეტის მიერ გამოქვეყნებულ უნდა იქნეს ა/კსფსრ ვაჭ-რობის სახალხო კომისარიატთან და ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 229 №-ში 1928 წლის ოქტომბრის 4.

დადგენილება № 130 ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატისა

1928 წ. სექტემბრის 7.

211. სახალხო მეურნეობის კვალიფიციური სპეციალისტების აღ-ნუსხვის მოწყობის შესახებ.

ა/კსფსრ შრომის ხახალხო კომისარიატი ადგენს:

1. შემოლებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. ივნისის 25-ს თარიღისა და 426 №-ის დადგენი-ლება „სახალხო მეურნეობის კვალიფიციური სპეციალისტების აღნუსხვის მოწ-ყობის შესახებ“ (გამოქვეყნებულია „სსრკ ცენ. აღმ. კომიტეტისა და სრულიად რუ-სეთის ცენ. აღმ. კ-ტის იზვესტია“-ს 193/3427 №-ში 1928 წ. ივნისტოს 21-ს).

2. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკურის შრომის სახალხო ტომისარიატები დაუყოვნებულივ უნდა შეუდგნენ აღნიშნულ პირთა აღნუსხვის განხორციელებას იმ ვადების შესრულებით, რაც აღნიშნულია სახალხო მეურ-ნეობის სპეციალისტების აღნუსხვის სახელმძღვანელოში.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

სტატისტიკური განყოფილების გამგე სიმხოვიჩი.

საერთო-საორგანიზაციონ განყოფ. გამგე ათაბეკოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტ.“-ს 229 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 4-ს.

**დადგენილება № 134 პ/კსუსრ შრომის სახალხო
კომისარიატისა.**

1928 წ. სექტემბრის 24.

212. 1928-29 წლის პირველი ნახევარწლისთვის დაწესებულებასა და საწარმოში სპეციალისტთა შრომის სასყიდლის გახდემად სამუშაო ხელფასის განსაკუთრებული ფონდების დაარსების წესის შესახებ.

1927-28 წლისთვის სპეციალისტების შრომის სასყიდლის გასაცემად დამტკიცებული სამუშაო ხელფასის განსაკუთრებული ფონდების მოქმედების ვადის გასვლის გამო ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი აღვენს:

1. წინადადება მიეცეს საამიერკავკასიონ მნიშვნელობის საწარმოთა, დაწესებულებათა და შერეულ საქციო საზოგადოებათა სათავეში მდგომ ყოველ პირს წარუდგინოს ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს, არა უვერანეს 1928 წ. ოქტომბრის 25-სა, განცხადება სამუშაო ხელფასის განსაკუთრებული ფონდის შესახებ 1928-29 საბიუჯეტო წლის პირველი ნახევარწლისთვის ორ ცალად; ამასთანავე ერთ ცალს უწყება უშუალოდ სათანადო პროფესიონალური კავშირს გაუგზავნის დასკრინისათვის.

2. წინადადება მიეცეს რესპუბლიკანური და აღგილობრივი მნიშვნელობის საწარმოთა, დაწესებულებათა და შერეულ საქციო საზოგადოებათა სათავეში მდგომ ყოველ პირს წარუდგინოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის შრომის სახალხო კომისარიატს, არა უვერანეს 1928 წ. ოქტომბრის 25-სა, განცხადება სამუშაო ხელფასის განსაკუთრებული ფონდის შესახებ ორ ცალად; ამასთანავე ერთი ცალი გაეგზავნება სათანადო პროფესიონალურ კავშირს დასკრინისათვის.

3. დადგენილება ესე არა ვრცელდება იმ დაწესებულებასა და საწარმოზე, სადაც განხორციელებულია სამუშაო ხელფასის სახელმწიფოებრივი დანორმება, ან სათანამდებობო ჯამაგირების სისტემა კოლექტიური ხელშეკრულების მიხედვით, ან და განსაკუთრებული სატარიფო ქსელი სპეციალისტებისათვის.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარის მაგიერ შახსუფარიანი

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის სატარ.-საკონფ. განკ. გამგის მაგიერ მუსაშჩიკოვი.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის საერთო-საორგან. განკოც. გამგე ათაბეკოვი

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტ.“-ს 229 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 4-ს.

დადგენილება № 137 ა/კსოვსრ შრომის სახალხო
კომისარიუტისა.

1928 წ. ოქტომბრის 4.

- 213.** სამუშაო ხელფასის კრედიტების მდგომარეობის თაობაზე
ცნობების წარდგენის წესის შესახებ.

ა/კსტესრ შრომის სახალხო კომისარიატი აღგენს:

წინადაღება მიეცეს სამიერაკვასიო მნიშვნელობის ყველა სახელმწიფო დაწესებულებას, სადაც კი განხორციელებულია სამუშაო ხელფასის სახელმწიფო დრივი დანორმვა, წარადგინოს ხოლმე ა/კსტსრ შრომის სახალხო კომისარიატში „Г“ ფორმის მიხედვით ცნობები სამუშაო ხელფასის კრედიტების მდგომარეობის თაობაზე ყოველი კვარტალის გასვლის შემთხვე. *)

ა/კსტსრ შრომის სახალხო კომისრის მაგილერ შახსუფარიანი.

ა/კ შრ. სახ. კ-ტის საერთო-საორგ. განყ. გამგე ათაბეკოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 230 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 5-ს.

დადგენილება № 117 პეტერბურგის შრომის სახალხო
კომისარის მიერ

- 214.** სსრკ შრომის სახალხო კომისარიის არსებული სოციალური დაზღვევის საკაფშირო საბჭოს მიერ „ინგალიდობისა და მარჩენალის დაკარგვის გამო სოციალური წესით უზრუნველყოფის წესების დამტკიცების თაობაზე“ 1928 წ. ივლისის 4-ს თარიღითა და 396 №-ით გამოცემული დადგენილების ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

ა/კსტსრ შრომის სახალხო კომისარიატი აღგენს:

1. შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/გსფსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული სოციალური დაზღვევის საკავშირო საბჭოს 1928 წ. ივლისის 4-ს თარიღისა და 396 №-ის დადგენილება „ინვალიდობისა და მარჩენალის დაკარგვის გამო სოციალური წესით უზრუნველყოფის წესების დამტკიცების შესახებ“ („სსრკ შრ. სახ. კ-ტის „იზვეტია-“ს 1928 წ. 28—29 №-რი).

*) ფორმა გამოქვეყნებულ იქნება „შრომის კანონმდ. ვეტერიკ“-ის მე-17 №-ში.

2. 1928 წ. ივლისის 1-დან გაუქმდულია ა/კ. შრ. სახ. კ-ტისა და ა/კ. შრ. სახ. კ-ტან არსებული ამიერკავკასიის სოციალური დაზღვევის საბჭოს შემდეგი დადგენილებანი და განკარგულებანი:

1. ა/კ. შრ. სახ. კ-ტან არსებული ამიერკავკასიის სოციალური დაზღვევის საბჭოს 1925 წ. ნოემბრის 16-ს ინსტრუქცია „პენსიის დანიშვნის შესახებ“ („ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის შრ. კანონმდ. ვესტნიკ“-ის 1925 წ. 21 №-რი).

2. ა/კ. შრომის სახ. კ-ტის 1924 წ. პპრილის 5-ს თარიღისა და 91 №-ის დადგენილება „უზრუნველყოფის ნორმების განსაზღვრის შესახებ შრომის ინვალიდებისათვის, რომელთა მყარი შრომის უნარდაკარგულობა წარმოსდგა შრომის დროს დაშავების გამო, აგრეთვე დაშავებისაგან გარდაცვალებული მუშებისა და მოსამსახურების ოჯახის წევრებისათვის“ („ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის იზექსტია“-ს 1924 წ. მე-8 №-რი).

3. ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის 1924 წ. ივლისის 5-ს თარიღისა და 110 №-ის დადგენილება, რომლითაც შევსებულია და დამატებული ა/კ. შრომის სახალხო წომისარიატის 1924 წ. პპრილის 5-ს თარიღისა და 91 №-ის დადგენილება „უზრუნველყოფის ნორმების შესახებ შრომის ინვალიდებისათვის, რომელთა მყარი შრომის უნარდაკარგულობა წარმოსდგა შრომის დროს დაშავების გამო, აგრეთვე დაშავებისაგან გარდაცვალებული მუშებისა და მოსამსახურების ოჯახის წევრებისათვის“ („ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის იზექსტია“-ს 1924 წ. მე-11 №-რი).

4. ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის 1925 წ. მარტის 9-ს თარიღისა და მე-20 №-ის ცირკულიარი „სოციალური სამსახურების დაზღვევის პენსიონერთა მოძრაობის შესახებ“ („ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის შრ. კანონმდ. ვესტნიკ“-ის 1925 წ. მე-4 №-რი).

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის სოც. დაზღვ. მთავარ სამ-
მართველოს უფროსი ბანოვიჩი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ეოსტოკა“-ს 230 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 6-ს.

ცირკულიარი № 24 ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარისატისა.

1928 წ. აგვისტოს 25.

**215. 1927-28 წლის ბალანსების დამთავრების დროს ზედმეტი მუ-
შაობის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ.**

საწარმოთა და დაწესებულებათა 1927-28 წლის წლიური ბალანსების და-
მთავრების პერიოდის მოახლოების გამო ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატი,
წინად გაცემული დირექტივების შესაბამისად, წინადადებას იძლევა, რათა მიღე-
ბულ იქნეს ყოველი სათანადო ლონისძიება ზედმეტი მუშაობის შემცირებისათ-

ვის. კერძოდ, ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატი წინადადებას იძლევა სრულიად არ იქნეს გამოყენებული ბალანსების დამთავრების დროს ზედმეტი მუშაობა მოანგარიშე მომუშავეებისა, მექანიზმებისა, მემანქანეებისა და სხვა დამხმარე თანამშრომლებისა.

ყოველ იმ შემთხვევაში, როდესაც დარღვეული იქნება ზედმეტი მუშაობის შეფარდების წესები, დამნაშავე პასუხისმგებაში უნდა იქნეს მიცემული სასამართლო წესით.

ა/კსუსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის შრომის დაცვის განყოფა.
გამგის თანამდ. დროებით აღმ. შახენაზაროვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 231 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 6-ს.

დადგენილება № 124 ა/კსუსრ შრომის სახალხო კომისარიატისა

1928 წ. აგვისტოს 28.

216. დიდი ქალაქების გარეშე მყოფ სახელმწიფო სამრეწველო
და სატრანსპორტო საწარმოთა მუშაობაში სპეციალისტების
ჩაბმისათვის სათანადო ღონისძიებათა მიღების შესახებ.

ა/კსუსრ შრომის სახალხო კომისარიატი, ა/კ. პროფესიონალურ კავშირთა
საბჭოსთან შეთანხმებით, აღდგენს:

1. შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კსუსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. ივნისის 18-ს თარიღისა და 357 №-ის ცირკულიარი „დიდი ქალაქების გარეშე მყოფ სახელმწიფო სამრეწველო და სატრანსპორტო საწარმოთა მუშაობაში სპეციალისტების ჩაბმისათვის სათანადო ღონისძიებათა მიღების თაობაზე“ გამოცემული სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წ. ივნისის 20-ს დადგენილების შეფარდების წესის შესახებ (გამოქვეყნებულია „სსრკ შრ. სახ. კ-ტის „იზვეცტია“-ს 30-31 №-ში, გვ. 457—459).

2. ა/კსუსტრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატებს უფლება აქვთ, სათანადო რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან და პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოსთან შეთანხმებით, შეატარდონ სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის ზემოაღნიშნული—1928 წ. ივნისის 18-ს თარიღისა და 357 №-ის—ცარკულიარის მე-7 მუხლი.

3. ამა დადგენილების სამოქმედოდ შემოღებისთანავე უქმდება ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. აპრილის 28-ს თარიღისა და 75 №-ის დადგენილება.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის კოლეგიის წევრი სიზოთენკო.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის საერთო-საორგ. განყ. გამგე ათაბეკოვი.

შეთანხმებულია: ა/კ. პროფ. კაკშირთა საბჭოს
თავმჯდ. მაგიერ შეფთელი.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 231 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 6-ს.

დადგენილება № 126 ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატისა.

1928 წ. აგვისტოს 30.

217. სასარეწაო კოოპერატიული ამხანაგობებისა და არტელებისათვის იმ უმუშევართა ხევდრი დახმარების გადაცემის შესახებ, რომელნიც შევლენ ამ ამხანაგობებსა და არტელებში.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენის: შემოღებულ იქნეს სამოქმედო ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული სოციალური დაზღვევის საკავშირო საბჭოს 1928 წ. ივლისის 26-ს თარიღისა და 148 №-ის დადგენილება „სასარეწაო კოოპერატიული ამხანაგობებისა და არტელებისათვის იმ უმუშევართა ხევდრი დახმარების გადაცემის შესახებ, რომელნიც შევლენ ამ ამხანაგობებსა და არტელებში“—(გამოქვეყნებულია სრულიად საკავშირო პროფ. კაკშირთა საბჭოს გაზ. „ტრუდ“-ის 193/2229 N -ში 1928 წ. აგვისტოს 21-ს).

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის სოც. დაზღვ. მთავ. სამმართ. უფროსი ბანოვიჩი.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 231 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 6-ს.

ცირკულიარი № 26 ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატისა.

1928 წ. სექტემბრის 12.

218. საერთო-სახელმწიფო და ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულებასა და საწარმოსთან სოციალური დაზღვევისათვის შესატანი გადასახადის გამო ანგარიშის გასწორების წესის შესახებ.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი წინადადებას იძლევა — საერთო-სახელმწიფო და ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულებასა და საწარმოს-

თან სოციალური დაზღვევისათვის შესატანი გადასახადის გამო ანგარიშის გასწორების დროს სახელმძღვანელოდ მიღებულ იქნეს სსრკ ფინანსთა სახალხო კომისარიატისა, შრომის სახალხო კომისარიატისა და სახელმწიფო ბანკის გამგებობის ცირკულარი—ფინანსთა სახალხო კომისარიატის 1928 წ. ივლისის 12-ს თარიღისა და 666 №-ისა, შრომის სახალხო კომისარიატის—401 №-ისა და სახელმწიფო ბანკის ივლისის 16-ს თარიღისა და 355 №-ისა (გამოქვეყნებულია გაზ. „ტრუდ“-ის 206 (2242) №-ში ა.წ. სექტემბრის 5-ს)

Օ/Ճ. ՇՀ. Տաճ. յշմիևրուս թուալցուլց լա և կուզ.

დაზღვი: მთავარ სამშაროულოს უფროსი ბანოვიჩი.

სოც. დაზღვ. მთავარ სამშაროთველოს საფონდო
განყოფილების გამგე სოკოლი.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 233 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 9-ს.

ცირკულიარი № 29 პ/პ. შეორების სახალხო კომისარიათისა.

1928 წ. ოქტომბრის 8.

219. საინგალიდო დაწესებულებებში პენსიონერთა შენახვის გამო
დამზღვევ სალაროთა შორის ხელახლად ანგარიშის გასწო-
რების მოსპობის შესახებ.

ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატი წინადაღებას იძლევა მიღებულ იქნეს სახელმძღვანელოდ და შესასრულებლად სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. აგვისტოს 23-ს თარიღისა და 487 №-ის ცირკულიარი „საინვალიდო დაწესებულებებში პენსიონერთა შენახეის გამო დამზღვევ სალაროთ შორის ხელად ანგარიშის გასწორების მოსპობის შესახებ“ (გამოქვეყნებულია გაზ. „ტრუდი“-ის (213) 2249 №-ში 1928 წ. სექტემბრის 13-ს).

Օ/Ճ. ՇՀ. Տաե. յոմօւսրու թուալցուլց լա և սու.

დაზღვი. მთავარ სამართველოს უფროსი ბანკისი.

ა/კ. სოც. შრ. სახ. კ-ტის დამზღვ. მთავ. სამმართვ.

საორგან. განკ. გამგე ევანგულოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 233 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 9-ს.

დაღგენილება ახილებავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის.

220. ამიერკავკასიის ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს
მმართველის მოადგილედ ა. გ. რუხაძის დანიშვნის შესახებ.

ამიერკავკასიის კუნტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგინს:

ამიერკავკასიის ცენტრალური სტატისტიკური სამსახურთველოს მმართველის
მოადგილედ დანიშნულ იქნეს საქართველოს ცენტრალური სტატისტიკური სა-
მმართველოს მმართველი არჩილ გერმანის-ძე რუხაძე.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ს. ალაშალი-ოლო.

ამიერკავკასიის ცენტრალური ომასრულებელი
კომიტეტის მდინარი ი. თალიევი.

1928 წ. ოქტომბრის 9. ტფილისი-სასახლე:

გამოქვეყნებულის „ზარია ვოსტოკა“-ს 234 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 10-ს.

დაღგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსურს სახალხო კომისართა საბჭოსი.

221. ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა'კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „ა'კსფსრ ქალაქებში და დასახლებულ ქალაქ-ადგილებში საცხოვრებელი სადგომების ფასის თაობაზე“ 1928 წ. ოქტომბრის 1-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების მე-4 მუხლის „ა.“ პუნქტის დამატების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური ოლმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო ქმითისართა საბჭო აღიკრინა:

„ა/კსფსრ ქალაქებსა და დასახლებულ ქალაქ-ადგილებში საცხოვრებელი საღმომების ფასის „შესახებ“ გამოცემულ იმიტრაციასის ცენტრალური აღმას-რულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილების შე-4 შეჯერის „ა“ პუნქტს („ზარია ვოსტროკა“-ს 227 №-ზი 1928 წ. ოქტომბრის 2-სა) დამატოს შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

შენიშვნა. ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „ა/ქსფსრ ქალაქებსა და დასახლებულ ქალაქ-ადგილებში საცხოვრებელი სადგომების ფასის შესახებ“ 1928 წ. ოქტომბრის 1-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების 1-ლი მუხლით გათვალისწინებული ბინის ქირის ძირითადი განაკვეთი საცხოვრებელ სივრცის 1 კვადრ. მეტრზე ქალ. ბაქოსთვის დაწესდეს იმ მუშებისა და მოსამასახურებისათვის, რომელთაც სამუშაო საშოვარი აქვთ 110 მანეთიდან 145 მანეთამდე—ამრიცხვითურთ.“

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ს. აღამალი-ოდლი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდიგანი ი. თაღიევი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჰუსეინოვი.

1928 წ. ოქტომბრის 19. ტუილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 244 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 27-ს.

დადგენილება № 144 ა/ქსფსრ შროვის სახალხო კომიტეტისათვის

1928 წ. ოქტომბრის 19.

222. სპეციალისტებისათვის ზე-მაქსიმალური ჯამაგირების მიცემის თაობაზე განცხადებების წარდგენის შესახებ.

რადგანაც მოახლოვებულია უკანასკნელი ვადა სპეციალისტების შრომის სასყიდლისათვის არსებული სპეციალური ფონდის თაობაზე განცხადებების წარდგენისა (ა/ქსფსრ შრომის სახ. კ ტის 1928 წ. ოქტომბრის 4-ს თარიღისა და 134 №-ის დადგენილება—„ზარია ვოსტოკა“-ს 229 №-რი) ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

1. უკანასკნელი ვადაზე არ იქნება წარდგენილი განცხადება იმ პირთა შრომის სასყიდლის შესახებ, რომელიც, ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წლის აპრილის 7-ს თარიღისა და მე-6 №-ის დადგენილების მე-6 მუხლის წესისამებრ, ზე-მაქსიმალურ ჯამაგირების იღებენ, ეს ზემაქსიმალური ჯამაგირები დამტკიცებულ იქნება ასა საბიუჯეტო წლის დასაწყისიდან, არამედ ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატში განცხადების წარდგენის დღიდან.

2. ზე-მაქსიმალური ჯამაგირების დამტკიცებამდე სპეციალისტების განაკვეთი არ შეიძლება 360 მანეთის აღემატებოდეს.

3. დაწესებულებისა და საწარმოს სათავეში მდგომი პირი, რომელიც თავის დროზე განცხადებას არ წარადგენს, აგრეთვე ის, ვინც ზე-მაქსიმალურ ჯამა-გირს (360 მან. მეტს) გასცემს ასეთი ჯამაგირის საბოლოო დამტკიცებამდე, პასუხისმგებაში იქნება მიცემული, როგორც შრომის კანონთა დარღვევისათვის.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისრის მოადგილე ბანოვიჩი.

ა/კსფსრ შრ. სახ. კ-ტის კოლეგის წევრი და
სატარითო-საკონფლ. განც. გამგე სიზოტენკო

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის საერთო-საორგ. განც. გამგე ათაბეკოვა.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 244 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 21-ს.

დადგენილება № 143 ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარისათვის.

1928 წ. ოქტომბრის 19.

223. შრომის კონფლიქტების სამომრიგებლო-სამედიატორო და
სასამართლო წესით განხილვის წესების შეფარდების შესახებ.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი, ა/კ. პროფ. კავშირთა საბჭოს-
თან შეთანხმებით, ადგენს:

შემოლებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სა-
ხალხო კომისარიატის 1928 წ. ოქტომბრის 10-ს თარიღისა და 595 №-ის დად-
გნილება „შრომის კონფლიქტების სამომრიგებლო-სამედიატორო და სასამარ-
თლო წესით განხილვის წესების შეფარდების შესახებ“.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისრის მოადგილე ბანოვიჩი.

ა/კ. შრომის სახ. კ-ტის კოლეგის წევრი და ა/კ.

შრ. სახ. კ-ტის სატარ.-საკონფ. განც. გამგე სიზოტენკო

შეთანხმებულია ა/კ. პროფ. კავშირთა საბჭოსთან ზარაბარე.

დადგენილება № 595 სსრკ შრომის სახალხო კომისარისათვის.

1928 წ. ოქტომბრის 10.

შრომის კონფლიქტების სამომრიგებლო-სამედიატორო და სასამართლო წესით
განხილვის წესების შეფარდების შესახებ.

სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და სახალხო კომისართა
საბჭოს მიერ „შრომის კონფლიქტების სამომრიგებლო-სამედიატორო და სასა-

მართლო წესით განხილვის წესების დამტკიცების შესახებ“ 1928 წ. ოფიციალური 29-ს თარიღით გმოცემული (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. 56 № რი, მუხ. 494) დადგენილების მე-3 მუხ. თანახმად, სსრკ შრომის სმხალხო კომისარიატი, სრულიად საკავშირო პროცეს. კავშირთა ცენტრალურ საბჭოსთან შეთანხმებით, აღვენს:

1. „შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიებში და შრომითი საქმეების განხილველ სესიებში 1928 წ. დეკემბრის 1-დე შესული კონფლიქტებისათვის ვადა კონფლიქტის განხილვის შესახებ განცხადების შეტანისა (სარჩელის ხანდაზმულობის ვადა) იანგარიშება იმ კანონებას მიხედვით, რაც მოქმედობდა „შრომის კონფლიქტების სამომრიგებლო-სამედიატორო და სასამართლო წესით განხილვის წესების“ სამოქმედოდ შემოლებამდე.

2. იმ კონფლიქტს, რომლითაც მოთხოვნის წარდგენის უფლება წარმოიშვა 1928 წ. დეკემბრის 1-დე, ხოლო რომელიც შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიაში და შრომითი საქმეებს განმხილველ სესიაში შევა 1928 წ. დეკემბრის 1-დან, კონფლიქტის განხილვის შესახებ განცხადების შეტანისათვის შეეფარდება „წესები“-ს მე-15 და 50 მუხლებში აღნიშნული ვადა, ხოლო ამ ვადის დაწყების დღედ ჩაითვლება 1928 წ. დეკემბრის 1-ლი (იმ მომენტების ნაცვლად, რაც „წესები“-ს მე-16 და 51 მუხლებშია აღნიშნული).

იმ კონფლიქტისათვის, რომლითაც მოთხოვნის წარდგენის უფლება წარმოიშვა 1928 წ. დეკემბრის 1-ლს, ან ამაზე გვიან, კონფლიქტის განხილვის შესახებ განცხადების შეტანის ვადა, რაც „წესები“-ს მე-15 და 50 მუხლებშია აღნიშნული, ჩაითვლება „წესები“-ს მე-16 და 51 მუხლებში აღნიშნული მომენტებიდან.

3. „წესები“-ს 39 მუხლით დადგენილი 14 დღის ვადა შრომის ორგანოში განცხადების შესატანად—ზედამხედველობის წესით იმ გადაწყვეტილების გაუქმების შესახებ, რაც 1927 წ. დეკემბრის 1-დე გამოიტანა და დაინტერესებულ მხარეს აცნობა შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისამ, მომრიგებელმა კამერამ და სამედიატორო სასამართლომ, აგრეთვე ვადა შრომის ზემდგომ ორგანოში განცხადების შესატანად—შრომის ორგანოს მიერ 1928 წ. დეკემბრის 1-დე ზედამხედველობის წესით გამოტანილი და შეტყობინებული დადგენილების გაუქმების შესახებ—ითვლება 1928 წ. დეკემბრის 1-დან.

4. დადგენილება ესე არ შეიძლება საფუძვლად დაეცვას იმ ვადის განვითარებას, რაც, „წესები“-ს სამოქმედოდ შემოლებამდე მომქმედი კანონით, უნდა გასულიყო იმ ვადაზე აღრე, რომელიც დაწესებულია ამა დადგენილებით.

5. „წესები“-ს მე-12 მუხლით განსაზღვრული პირობა ზოგიერთი კონფლიქტის აუცილებლად შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიაში განხილვის შესახებ არა ვრცელდება ისეთ კონფლიქტზე, რაც განსაზღვრული მიღებული აქვს შრომითი საქმეების განმხილველ სესიას 1928 წ. დეკემბრის 1-დე. ამისდა შესაბამისად „წესები“-ს მე-12 მუხლის პირობის შეუსრულებლივა არ შეიძლება სა-

ფუძვლად დაედვას შრომითი საქმეების განმხილველი სესიის მიერ აღნიშნული კონფლიქტის გამო მიღებული გადაწყვეტილების განსაჩიტრებას ან განპროტესტებას.

სსრკ შრომის სახალხო კომისრის მოადგილე ტოლეტოპიატოვი.

სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის
კოლეგიის წევრი ავდევა.

შეთანხმებულია სრულიად საკავშირო
პროფესიონალურ საბჭოსთან: გინზბურგი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 245 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 23-ს.

დადგენილება № 146 პ/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატის რიატისა.

1928 წ. ოქტომბრის 22-ს.

224. იმ მუშებისა და მოსამსახურეებისათვის, რომელიც თავდაცვისა და საავიაციო-საქიმიო მშენებლობის მეცნიერებას საკავშირო საზოგადოების ლოტერეით მოიგებენ ადგილს სანატორიუმში ან სამოგზაუროდ, ჯამაგირის შეუნარჩუნებლად რიგს-გარეშე შვებულების მიცემის შესახებ.

ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს: შემოღებულ იქნეს სამქმედოდ ა/ქსფსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. ოქტომბრის 11-ს თარიღისა და 596 №-ის დადგენილება „იმ მუშებისა და მოსამსახურეებისათვის, რომელიც თავდაცვისა და საავიაციო-საქიმიო მშენებლობის მეცნიერებას საკავშირო საზოგადოების ლოტერეით მოიგებენ ადგილს სანატორიუმში ან სამოგზაუროდ, ჯამაგირის შეუნარჩუნებლად რიგს-გარეშე შვებულების მიცემის შესახებ“.

ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

საერთო-საორგანიზაციო განყოფილების გამგე ათაბეკოვი.

შეთანხმებულია ა/ქ. პროფ. კავშირთა საბჭოსთან: ხარაბაძე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 249 №-ში 1928 წ. ოქტომბრის 27-ს.

**დადგენილება № 147 ა/კსფსრ შრომის სახალხო
კომისარისათვის.**

1928 წ. ოქტომბრის 22.

225. სამუშაო ხელფასის სახელმწიფო ეროვნული დანორმების საფუძველზე მომქმედი საამიერკავკასიო მნიშვნელობის დაწესებულებათა მოსამსახურების სამუშაო ხელფასის კრედიტების მდგომარეობის თაობაზე ა/კსფსრ შრომის სახალხოკომისარიატი ცნობების წარდგენის წესის გაუქმების შესახებ.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. ოქტომბრის 4-ს თარიღისა და 137 №-ის დადგენილების („ზარია ვოსტოკა“-ს 230 №-ზი) გასაუქმებლად ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

გაუქმებულ იქნეს წარდგენა ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატში „Г“ ფორმით კვარტალური ცნობებისა სახელმწიფო დანორმების საფუძველზე მომქმედი საამიერკავკასიო მნიშვნელობის დაწესებულებათა მოსამსახურების სამუშაო ხელფასის კრედიტების მდგომარეობის შესახებ.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/კ. შრ. კ-ტის კოლეგიის წევრი და სატარიფო-საკონფლ. განყ. გამგე სიზოტენკო.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 249 №-ზი 1928 წ. ოქტომბრის 27-ს.